

www.acdc-kosovo.org

Qershor
2024

2024

DORACAK

PËR PËRGATITJEN E PROVIMIT TË
JURISPRUDENCËS NË KOSOVË

Advocacy Center
for Democratic Culture

TABELA E PËRMBAJTJES

PARATHËNIE	3
HYRJE	4
MBI PROVIMIN E JURISPRUDENCËS DHE SPECIFIKAT E TIJ NË KOSOVË	5
Kërkesat e pranimiit	5
Lëndët që duhen marrë	6
Organizimi i provimit	Error! Bookmark not defined.
KËSHILLA PËR APLIKIMIN, PËRGATITJEN DHE KALIMIN E PROVIMIT TË JURISPRUDENCËS	10
BURIMET	13
SHTOJCA 1 - Shembuj të detyrave	14
SHTOJCA 2 - Shembuj të Veprave	18

PARATHËNIE

Ky manual për dhënie e provimit të jurisprudencës në Kosovë është krijuar në kuadër të projektit “Përkrahja e qasjes në drejtësi në veri të Kosovës”, i implementuar nga OJQ Qendra Avokuese për Kulturë Demokratike, me mbështetjen e Misionit të Kombeve të Bashkuara në Kosovë (UNMIK).

Ky manual synon t'u ofrojë avokatëve të rinj nga veriu i Kosovës një pasqyrë të informacioneve më të rëndësishme në lidhje me provimin e jurisprudencës në Kosovë. Manuali përmban informacion bazë për vetë provimin e jurisprudencës, kushtet që duhet të plotësojnë kandidatët, procedurën e dhënies së provimit të jurisprudencës, si dhe strukturën e vetë provimit. Së fundi, manuali përmban edhe disa shembuj konkretë të detyrave nga provimi, të cilat do të jenë të dobishme për kandidatët në përgatitjen e pjesës me shkrim të provimit.

Meqenëse ky nuk është manual gjithëpërfshirës për dhënie e provimit të jurisprudencës, kandidatët e mundshëm i referohen manualit të përgatitur nga Shoqata e Avokatëve Serbë të Kosovës.

Me këtë rast, i shprehim një falënderim të veçantë UNMIK-ut për mbështetjen e dhënë për projektin, dhe rrjedhimisht për zhvillimin e këtij manuali. Gjithashtu shprehim mirënjohjen tonë për juristët dhe ekspertët ligjorë nga veriu i Kosovës që morën pjesë në realizimin e aktiviteteve të projektit që mundësuan zhvillimin e këtij manuali.

PREZANTIMI

Provimi i jurisprudencës është një nga mënyrat më të rëndësishme për të testuar njohuritë praktike të avokatëve. Për pjesëtarët e komunitetit serb në Kosovë, provimi i jurisprudencës përfaqëson gjithashtu kontaktin e tyre të parë zyrtar me sistemin ligjor të Kosovës, për të cilin ata nuk patën mundësi të mësojnë në kolegji, duke e bërë atë veçanërisht kompleks. Ideja kryesore e këtij manuali është të lehtësojë atë kontakt.

Nga një këndvështrim didaktik, ideja që qëndron pas këtij manuali është që të shmanget rëndimi i tepërt dhe kopjimi i përmbajtjes tashmë të pranishme në manuale të tjera, të cilat trajtohen në seksionin e tretë. Ky manual ka për qëllim të jetë praktik dhe t'u mundësojë studentëve t'i qasen përgatitjes dhe dhënies së provimit të jurisprudencës me sa më pak vështirësi. Përgatitja për provimin e jurisprudencës është padyshim një nga ngjarjet më stresuese në jetën e çdo avokati, ndaj ne donim të kontribuonim të paktën sadopak në uljen e këtij stresi.

Për sa i përket strukturës, ky manual ka tre seksione. Pjesa e parë trajton vetë konceptin e provimit të jurisprudencës dhe specifikat e tij në Kosovë. Seksioni i dytë ofron këshilla praktike për aplikimin, përgatitjen dhe marrjen e provimit të jurisprudencës. Në pjesën e tretë, ne rendisim burimet për përgatitje, duke përfshirë manuale të tjera. Në fund, ka dy shtojca – njëra me shembuj detyrash dhe tjetra me shembuj aktesh.

Duke qenë se ligji është një kategori dinamike, ne zgjodhëm një qasje paksa të ndryshme që nuk do t'i ngarkonte lexuesit me përmbledhje të thata ose thjesht kopjim të ligjeve. Ne kemi synuar të kapërcejmë një problem që kemi gjetur në manuale të tjera – duke u bërë i vjetëruar sapo ligjet ndryshojnë – duke u fokusuar në atë që mbetet e pandryshuar për sa kohë që provimi i jurisprudencës jepet në formën e zakonshme, dhe ta bëjmë këtë në një mënyrë të përmbledhur ligjërisht. pa aparate shkencore të rënduara.

Idealisht, përdoruesit e këtij manuali, krahas vetë manualit, duhet të studiojnë ligjet dhe mundësisht të thellojnë më tej dimensionin e tij praktik, duke u nisur nga shembujt e bashkëngjitur të detyrave dhe akteve. Këtu duhet theksuar se shembujt e bashkëngjitur të detyrave dhe akteve janë vetëm për qëllime ilustruese dhe kryesisht kanë të bëjnë me ligjin penal, konkretisht aktakuzat dhe ankesat. Një manual më gjithëpërfshirës, ose në atë rast, një udhëzues praktik, duhet të përfshijë akte të tjera brenda çështjes së drejtës penale dhe të gjithë çështjes së drejtës civile. Sigurisht, për këta shembuj i detyrohemi avokatëve Ljubomir Pantoviq dhe Nebojsa Vlajiq, si dhe kolegë nga Misioni i OSBE-së në Kosovë, të cilët na dhanë disa shembuj praktik për përgatitjen e pjesës me shkrim të provimit të jurisprudencës, të cilat u përdorën gjatë programit të trajnimit për avokatët e rinj që përgatiten për provimin e jurisprudencës në Kosovë.

Gjithashtu, një kontribut të pamat në krijimin e këtij manuali dha edhe juristi Vasilije Arsiq me përvojën e tij praktike, për të cilën e falënderojmë këtu.

Të gjithë shfrytëzuesve të këtij manuali i urojmë përgatitje dhe dhënie të suksesshme të provimit të jurisprudencës, si dhe fat të mirë në karrierën e tyre profesionale të mëtutjeshme juridike.

MBI provimin e jurisprudencës dhe specifikat e tij në KOSOVË

Si rregullohet provimi i jurisprudencës? Kuadri ligjor për provimin e jurisprudencës është relativisht i thjeshtë. Akti kyç është Ligji nr. 08/L-033 për provimin e jurisprudencës ¹(në tekstin e mëtejshëm: "Ligji"). Ky ligj rregullon organizimin e provimit të jurisprudencës, përbërjen dhe punën e Komisionit për dhënien e provimit të jurisprudencës, si dhe kushtet dhe procedurën për dhënien e provimit të jurisprudencës. Përveç Ligjit, Udhëzimi Administrativ i Ministrisë së Drejtësisë - nr. 06/2022 ²për mënyrën e dhënies dhe programin për dhënien e provimit të jurisprudencës (në tekstin e mëtejshëm: "Udhëzim Administrativ") është gjithashtu i rëndësishëm.

Datat e provimit të jurisprudencës. Ligji parashikon që provimi i jurisprudencës organizohet tri (3) herë gjatë vitit kalendarik. ³Ministria e Drejtësisë njofton kandidatët për afatet e dhënies së provimit të jurisprudencës duke postuar datat në faqen e saj. Prandaj, kandidatëve u rekomandohet që të ndjekin rregullisht faqen e Ministrisë së Drejtësisë për të pasur informacion në kohë për datat e provimeve dhe për të pasur kohë të mjaftueshme për të përgatitur dokumentacionin e kërkuar.

Kostot e provimit të jurisprudencës. Ligji parashikon që kandidati të përballojë shpenzimet e dhënies së provimit të jurisprudencës, shuma e të cilit përcaktohet nga Ministri i Drejtësisë në vendimin e tij. Megjithatë, ligji parashikon gjithashtu që disa kategori kandidatësh mund të lirohen nga pagesa e shpenzimeve të provimit. Konkretisht, ligji parashikon se "kandidatët në situatë të vështirë ekonomike dhe sociale, të cilët janë përfitues të skemës së ndihmës sociale dhe kandidatët e tjerë të cilëve u njihet e drejta për t'u përjashtuar nga tarifat administrative publike, përjashtohen nga pagesa e shpenzimeve për marrjen e provimit të jurisprudencës".⁴

Pse kërkohet me ligj provimi i jurisprudencës? Gjithashtu, një pjesë e konsiderueshme e kuadrit ligjor janë rregulloret që parashikojnë dhënien e provimit të jurisprudencës si kusht për t'u emëruar në një pozicion ose për të kryer një veprimtari. Në këtë kuptim, dhënia e provimit të jurisprudencës është thelbësore për emërimet në pozita të tilla si gjyqtar, prokuror, avokat, noter ose ekzekutor. Kjo nxjerr në pah rëndësinë e provimit të jurisprudencës për studentët e drejtësisë, pasi ai shërben si një pikë hyrjeje në botën e zbatimit të ligjit.

Cilat dispozita janë kyçe për kandidatët? Sipas mendimit të autorit të këtij manuali, dy tema kyçe për një kandidat të ardhshëm nga vetë ligji janë kërkesat për dhënien e provimit (neni 8) dhe lëndët që do të jepen (neni 9), dhe në këtë seksion do të fokusohet në to në mënyrë më të detajuar, si dhe në aspektet teknike që mbajnë vetë provimin e jurisprudencës.

Kërkesat e pranimit

Kushtet për pranimin në provimin e jurisprudencës janë :

- 1) Kandidati është shtetas i Kosovës;
- 2) Kandidati i diplomuar në Fakultetin Juridik; dhe
- 3) kandidati ka punuar ose kryer praktikën për një (1) vit në gjykata, prokurori të shtetit ose zyrat e avokatisë; ose dy (2) vite në profesionin juridik në zyrat e noterëve publikë, zyrat e përmbarrimit, institucionet publike, kompanitë, agjencitë shtetërore, kompanitë, përvojë profesionale në organizata

¹Shihni në: <https://md.rks-gov.net/desk/inc/media/5A8FA3B5-128C-411D-A60C-F6F3EF764637.pdf>

²Shihni në: <https://md.rks-gov.net/desk/inc/media/D9F8C25D-AD07-4048-B144-A5B1267EBB58.pdf>

³Neni 4.2 i Ligjit për Provimin e Jurisprudencës (08/L-033).

⁴Po aty. Neni 6.2.

joqeveritare në fushën e drejtësisë ose në menaxhimin e institucioneve ndërkombëtare. në Kosovë apo jashtë saj.

Shtetësia. Ne e konsiderojmë kushtin e parë mjaft të qartë, dhe në këtë kuptim, ne besojmë se shtjellimi i mëtejshëm është i panevojshëm . Mirëpo, nëse kandidati nuk është shtetas i Kosovës, dhe ka diplomë nga një fakultet juridik i akredituar në Kosovë, kandidati mund t'i nënshtrohet provimit të jurisprudencevetëm me leje qëndrimi (neni 8.4 i Ligjit), i cili mund të jetë i rëndësishëm për disa studentë të Fakultetit Juridik në Mitrovicën e Veriut.

Diploma. Për kushtin e dytë duhen bërë dy vërejtje :

- Personat të cilët kanë mbaruar fakultetin juridik jashtë Kosovës nuk mund t'i nënshtrohen provimit të jurisprudencevetëm nëse diplomat e tyre nuk janë të vërtetuara (neni 8.3 i Ligjit);
- Megjithatë, për individët që kanë diplomuar në Fakultetin Juridik në Mitrovicën e Veriut, diplomat e tyre duhet të **verifikohen** sipas marrëveshjes teknike për diploma universitare. Kjo është specifika e parë formale e provimit të jurisprudencevetëm për pjesëtarët e komuniteteve serbe në Kosovë. Vetë procedura e verifikimit do të prezantohet shkurtimisht nga ana praktike në pjesën e dytë.

Përvoja. Kushti i tretë është sigurisht i rëndësishëm, por zbatimi i tij praktik do të varet nga përvoja e kandidatit .

Lëndët që duhen marrë

Temat që do të merren janë:

- 1) E drejta penale (materiale dhe procedurale);
- 2) E drejta civile (materiale dhe procedurale);
- 3) E drejta kushtetuese dhe bazat e sistemit gjyqësor;
- 4) E drejta tregtare (ekonomike), e drejta e punës dhe e drejta administrative; dhe
- 5) E drejta ndërkombëtare (private dhe publike) dhe e drejta e Bashkimit Evropian.

Mënyrat e kalimit të lëndës. Të gjitha lëndët shqyrtohen me gojë, ku dy të parat kanë edhe një komponent me shkrim. Pjesa me shkrim e provimit zhvillohet para pjesës gojore dhe duhet të kalohet për të hyrë në pjesën gojore (neni 15 i ligjit).

Përmbajtja e lëndëve. Përmbajtja e detajuar e provimit të jurisprudencevetëm jepet nga Plani dhe Programi, i cili rregullon lëndët, burimet juridike dhe materialin për secilën lëndë (neni 11 i Ligjit, si dhe Udhëzimi Administrativ). Konkretisht, Udhëzimi Administrativ për këto raste rendit këto burime ligjore:

1. E DREJTA CIVILE (MATERIALE DHE PROCEDURALE), FAMILJARE, TRASHËGIMORE DHE DETYRIMEVE:
 - LIGJI NR. 04/L-139 PËR PROCEDURËN EKZEKUTIVE DHE LIGJIN NR. 05/L-118 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIMET E LIGJIT NR. 04/L-139 PËR PROCEDURËN EKZEKUTIVE;
 - LIGJI NR. 04/Z-077 PËR MARRËDHËNIET E DETYRIMEVE;
 - LIGJI NR. 03/L-154 PËR PRONËSINË DHE TË DREJTAT TJERA SENDORE;
 - LIGJI NR. 03/L-007 PËR PROCEDURËN JONË PRIVAT DHE LIGJI NR. 06/L-007 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIME TË LIGJIT NR. 03/L-007 PËR PROCEDURËN JO PRIVAT;
 - LIGJI Nr. 03/L-006 PËR PROCEDURËN KONTROLLORE DHE LIGJI NR. 04/L-118 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIMET E LIGJIT NR. 03/L-006 PËR PROCEDURËN KONTROLLORE;
 - LIGJI NR. 2004/32 LIGJI I KOSOVËS PËR FAMILJEN DHE LIGJI NR. 06/L-077 NDRYSHIMET LIGJI NR. 2004/32 PËR FAMILJEN E KOSOVËS;
 - LIGJI NR. 2004/26 PËR TRASHËGIMINË NË KOSOVË DHE LIGJI NR. 06/L-008 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIMET E LIGJIT NR. 2004/26 PËR TRASHËGIMINË NË KOSOVË;
 - LIGJI Nr. 04/L-193 PËR AVOKATINË;

- LIGJI NR. 06/L-010 PËR NOTERIN PUBLIK; I
- LIGJI NR. 03 L- 182 PËR MBROJTJEN NGA DHUNA NË FAMILJE.

2. E DREJTA E BIZNESIT, E DREJTA E PUNËS DHE E DREJTA ADMINISTRATIVE:

- LIGJI NR. 06/L-016 PËR KOMPANITË E BIZNESIT;
- LIGJI NR. 04/L-220 PËR INVESTIMET E HUAJA;
- LIGJI NR. 03/L-087 PËR NDËRMARRJET PUBLIKE DHE LIGJI NR. 04/L-111 PËR NDRYSHIMET NË LIGJIN NR. 03/Z-087 PËR NDËRMARRJET PUBLIKE DHE LIGJI NR. 05/L-009 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIMET E LIGJIT NR. 03/L-087 PËR NDËRMARRJET PUBLIKE TË NDRYSHUAR ME LIGJIN NR. 04/L-111;
- LIGJI NR. 02/L-75 PËR ARBITRAZIN;
- LIGJI NR. 06/L-009 PËR NDËRMJETËSIM;
- LIGJI NR. 03/L-209 PËR BANKËN QENDRORE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS DHE LIGJI NR. 05/L-150 NDRYSHIMET LIGJI NR. 03/L-209 PËR BANKËN QENDRORE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS;
- LIGJI NR. 08/L-056 PËR MBROJTJEN E KONKURENCËS;
- LIGJI NR. 08/L-055 PËR DIZAJNIN INDUSTRIAL;
- LIGJI NR. 08/L-075 PËR MARKAT TREGTARE;
- LIGJI NR. 08/L-059 PËR PATENTAT;
- LIGJI NR. 06/L-086 PËR DOMËN E POSAÇME TË GJYKATËS SË LARTË TË KOSOVËS PËR ÇËSHTJE QË LIDHEN ME AGJENCINË E PRIVATIZIMIT TË KOSOVËS;
- LIGJI NR. 04/L-065 PËR TË DREJTAT E AUTORIT DHE TË DREJTAT TË LIDHURA DHE LIGJI NR. 05/L047 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIME TË LIGJIT NR. 04/L-065 PËR TË DREJTAT E AUTORIT DHE TË DREJTAT TË LIDHURA DHE LIGJI NR. 06/L120 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIME TË LIGJIT NR. Nr. 05/L-047;
- LIGJI NR. 04/L-093 PËR BANKAT, INSTITUCIONET MIKROFINANCIARE DHE INSTITUCIONET FINANCIARE JOBANKARE;
- LIGJI Nr. 06/L-034 PËR MBROJTJEN E KONSUMATORËVE;
- LIGJI NR. 04/L-034 PËR AGJENCINË KOSOVORE TË PRIVATIZIMIT DHE LIGJI NR. 05/L-080 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIMET E LIGJIT NR. 04/L-034 PËR AGJENCINË KOSOVORE TË PRIVATIZIMIT, NDRYSHUAR ME LIGJIN NR. 04/L-115 DHE LIGJI NR. 06/L-023 PËR NDRYSHIMET NË LIGJIN NR. 04/L-034 PËR AGJENCINË KOSOVORE TË PRIVATIZIMIT, NDRYSHUAR ME LIGJIN NR. 04/L-115 DHE LIGJI NR. 05/L-080;
- LIGJI NR. 05/L-083 PËR FALIMENTIMIN;
- LIGJI NR. 06/L-114 PËR ZYRTARËT PUBLIK (Aktgjykimi Nr. KO203/19, Publikuar: 13.07.2020, me vendndodhje në Aktgjykim, Gjykata Kushtetuese) DHE LIGJI NR. 08/L-128 PËR NDRYSHIMET NË LIGJIN NR. 06/L114 PËR ZYRTARËT PUBLIK;
- LIGJI NR. 04/L-161 PËR SIGURINË DHE SHENDETIN NË PUNË
- LIGJI NR. 06/L-048 PËR BORDI TË PAVARUR MBIKËQYRËS TË SHËRBIMIT CIVIL TË KOSOVËS (Aktgjykimi nr. KO171/18, Publikuar: 29.05.2019, me vendndodhje në Aktgjykim, Gjykata Kushtetuese);
- LIGJI NR. 03/L-202 PËR MOSMARRËVESHJE ADMINISTRATIVE;
- LIGJI NR. 05/L-031 PËR PROCEDURËN E PËRGJITHSHME ADMINISTRATIVE; I
- LIGJI NR. 06/L-113 PËR ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E ADMINISTRATËS SË SHTETËRORE DHE AGJENCISVE TË PAVARURA

3. E DREJTA PENALE (MATERIALE DHE PROCEDURA):

- KODI NR. 06/L-074 PËR KODIN PENALE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS;
- KODI Nr. 04/L-123 PËR PROCEDURËN PENALE;
- KODI NR. 06/L-006 DREJTËSIA PËR TË MITUR;
- LIGJI NR. 08/L-132 PËR EKZEKUTIMIN E SANKSIONEVE PENALE; I

- LIGJI NR. 04/L-213 PËR BASHKËPUNIM JURIDIK NDËRKOMBËTAR NË ÇËSHTJE PENALE DHE LIGJI NR. 08/L-026 PËR NDRYSHIMET NË LIGJIN NR. 04/L-213 PËR BASHKËPUNIM JURIDIK NDËRKOMBËTAR NË ÇËSHTJE PENALE.

4. TË DREJTAT KUSHTETUESE DHE BAZAT E SISTEMIT GJYQËSOR:

- KUSHTETUTA E REPUBLIKËS SË KOSOVËS;
- LIGJI NR. 06/L-055 PËR KËSHILLIN GJYQËSOR TË KOSOVËS;
- LIGJI NR. 03/L-225 PËR PROKURORIN E SHTETIT DHE LIGJIN NR. 05/L-034 PËR NDRYSHIMET DHE NDRYSHIME TË LIGJIT NR. 03/L-225 PËR PROKURORIN E SHTETIT DHE LIGJIN NR. 06/L-025 PËR NDRYSHIMET NË LIGJIN NR. 03/L-225 PËR PROKURORIN E SHTETIT, NDRYSHUAR ME LIGJIN NR. 05/L-034;
- LIGJI NR. 06/L-054 PËR GJYKATA;
- LIGJI NR. 03/L-052 PËR PROKURORINË SPECIALE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS;
- LIGJI NR. 02/L-37 PËR PËRDORIM TË GJUHËS;
- LIGJI NR. 03/L-121 PËR GJYKATËN KUSHTETUESE TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS; I
- LIGJI NR. 03/L-053 PËR KOMPETENCAT, PËRZGJEDHJEN DHE SHPËRNDARJEN E LËNDËVE GJYKATARE DHE PROKURORËVE TË MISIONIT EULEX NË KOSOVË.

5. E DREJTA NDËRKOMBËTARE (PRIVATE DHE PUBLIKE) DHE E DREJTA E BASHKIMIT EVROPIAN:

- ORGANET E BASHKIMIT EVROPIAN;
- LLOJET E AKTEVE NGA BASHKIMI EVROPIAN;
- PROCEDURAT LEGJISLATIVE NË BASHKIM EVROPIAN;
- RAPORTI MIDIS TË DREJTËS EVROPIAN DHE TË DREJTËS SË SHTETEVE ANËTARË;
- PARIMET MBI TË DREJTAT E UNIONIT EVROPIAN;
- DEKLARATA UNIVERSALE E TË DREJTAVE TË NJERIUT;
- KONVENTA EVROPIANE PËR MBROJTJEN E TË DREJTAVE DHE LIRIVE THEMELORE TË NJERIUT;
- KONVENTA NDËRKOMBËTARE PËR TË DREJTAT CIVILE DHE POLITIKE;
- KONVENTA NDËRKOMBËTARE PËR TË DREJTAT EKONOMIKE, SOCIALE DHE KULTURORE;
- KARTA E TË DREJTAVE THEMELORE TË BASHKIMIT EVROPIAN;
- GJYKATA EVROPIANE E TË DREJTAVE TË NJERIUT;
- LIGJI NR. 08/L-020 PËR BASHKËPUNIM JURIDIK NDËRKOMBËTAR NË ÇËSHTJE CIVILE; I
- LIGJI NR. 08/L-028 PËR TË DREJTËN NDËRKOMBËTARE PRIVATE.

Specifikimi për pjesëtarët e komunitetit serb në Kosovë. Në këtë drejtim është fakti se, siç e përmendëm, ata nuk e kanë studiuar pjesën më të madhe të këtij materiali në universitet, përveç një pjese të konsiderueshme të së drejtës ndërkombëtare dhe, deri diku, segmenteve të caktuara të së drejtës materiale civile. Kështu, ata duhet të bëjnë përpjekje shtesë dhe praktikisht të edukohen që në fillim si pjesë e përgatitjes së tyre për provimin e jurisprudencës. Kjo nuk duhet të jetë domosdoshmërisht e vështirë, pasi rregulloret e studiara në universitet dhe ato që përbëjnë materialin e provimit të jurisprudencës janë disi të ngjashme, por ka edhe dallime të konsiderueshme. Burimet për studimin e rregulloreve përkatëse dhe për përgatitjen janë trajtuar më hollësisht në seksionin e tretë.

Organizimi i Provimit të Jurisprudencës

Afatet e provimeve . Ligji parashikon që Ministria e Drejtësisë cakton afatet për dhënien e provimit të jurisprudencës (neni 13), por në praktikë, provimi i jurisprudencës zakonisht mbahet një herë apo dy herë në vit (në vend të tri herë të përcaktuara me ligj). Ministria e Drejtësisë përcakton edhe vendndodhjen e provimit dhe publikon një njoftim në faqen e saj të internetit, në një rubrikë të veçantë kushtuar provimit të jurisprudencës (të paktën 30 ditë para provimit). Njoftimi për kohën dhe vendin e provimit publikohet së paku 10 ditë përpara (neni 8.2 i Udhëzimit Administrativ).

Provimi me shkrim i jurisprudencës mbahet në dy ditë, nga një për secilën lëndë (neni 11 i Udhëzimit Administrativ) dhe merret kolektivisht nga të gjithë kandidatët e regjistruar (neni 16 i Ligjit). Kandidatët

duhet të sjellin një dokument identifikimi personal me fotografi (letërnjoftim ose pasaportë) dhe t'ia paraqesin atë personit të autorizuar për qëllime identifikimi (neni 12 i Udhëzimit Administrativ). Kandidatët lejohen të përdorin tekste (jo komente) të ligjeve përkatëse dhe në praktikë lejohen të sjellin vetëm një stilolaps blu. Të gjitha materialet e tjera si shënimet dhe pajisjet elektronike janë të ndaluara me ligj dhe përdorimi i tyre do të sjellë skualifikimin e kandidatit dhe zhvlerësimin e provimit të tyre. E njëjta gjë vlen edhe për komunikimin me persona të tjerë gjatë provimit, megjithëse mund të tolerohen pyetje teknike drejtuar personave të autorizuar. Dalja nga dhoma e provimit lejohet vetëm në raste të arsyetuara (neni 13.5 i Udhëzimit Administrativ), të vlerësuar nga personat e autorizuar rast pas rasti. Pjesa me shkrim zgjat katër orë dhe kandidati duhet të dorëzojë punimet me shkrim dhe të largohet nga salla e provimit pas përfundimit. Nëse kandidati nuk dorëzon punimet me shkrim brenda afatit prej katër orësh ose tërhiqet nga provimi, do të konsiderohet se ka dështuar në provim.

Materiali i punës me shkrim. Sa i përket përmbajtjes së pjesës me shkrim të provimit, i njëjti nen i Udhëzimit Administrativ parashikon se vlerësohet aftësia e kandidatit për të përgatitur padi, përgjigje në padi, aktakuzë, vendim (aktgjykim ose aktvendim), apo mjet juridik kundër vendimit. Detyrat në pjesën e shkruar përbëhen nga një gjendje faktike, në bazë të së cilës duhet të shkruhet një nga këto dokumente.

Vlerësimi i punës me shkrim. Pjesa me shkrim e provimit vlerësohet me "kaluar" ose "dështuar", ku nota "e kaluar" mund të ketë minimumi 15 dhe maksimumi 25 pikë për çdo lëndë (neni 18 i ligjit). Rezultatet e pjesës me shkrim të provimit publikohen në faqen e Ministrisë së Drejtësisë, në rubrikën kushtuar provimit të jurisprudencës, jo më vonë se 15 ditë pas mbajtjes së provimit.

Pjesa gojore e provimit të jurisprudencës. Pas dhënies së pjesës me shkrim të provimit, kandidati kalon në pjesën me gojë (neni 19 i Ligjit) në kohën dhe vendin e caktuar. Kandidatët i nënshtrohen provimeve në lëndë individuale, të cilat i ngjajnë provimeve universitare. Varësisht nga numri i kandidatëve dhe mënyra e provimit, pjesa me gojë e provimit mund të marrë pak kohë, pasi fillon në mëngjes dhe zakonisht përfundon vonë pasdite, në varësi të numrit të kandidatëve. Nëse kandidati tërhiqet ose nuk merr pjesë në pjesën me gojë të provimit pa arsye të vlefshme, do të konsiderohet se ka dështuar në provim (neni 20 i Ligjit). Ekziston edhe mundësia e shtyrjes së provimit me gojë me kërkesë të kandidatit në raste të arsyetuara (neni 17.6 i Udhëzimit Administrativ), të vlerësuar nga Komisioni rast pas rasti. Praktika tregon se arsye të tilla mund të përfshijnë situata shëndetësore ose situata të tjera urgjente që mund të shkaktojnë një dëm të konsiderueshëm për një kandidat nëse shtyhet. Nëse lejohet, pjesa me shkrim e provimit që ka kaluar kandidati mbetet e vlefshme deri në afatin e ardhshëm të provimit.

Vlerësimi i pjesës gojore. Pjesa me gojë e provimit vlerësohet me pikë individuale për çdo lëndë, ku çdo lëndë mund të vlerësohet me minimumin 6 dhe maksimumi 10 pikë (neni 21 i ligjit), ngjashëm me sistemin tradicional të notimit universitar.

Rezultati përfundimtar i provimit dhe rimarrja e provimit : Me marrjen e rezultatit përfundimtar të provimit, kandidati i cili nuk është i kënaqur mund të kërkojë rishikim (neni 25 i Ligjit), për të cilin do të vendosë Komisioni, i cili mund të kundërshtohet më tej në një kontest administrativ. Nga ana tjetër, kandidati që dështon në pjesën me gojë të provimit duhet ta rimarrë atë në afatin e ardhshëm të provimit. Nëse nuk e bëjnë këtë, do të konsiderohet se kanë dështuar në provim (neni 22 i Ligjit).

Gjuha dhe shpenzimet e provimit: Në fund, duhet theksuar se provimi i jurisprudencës mund të jepet edhe në gjuhën serbe, por këtë kandidati duhet ta shënojë në aplikimin e tij (neni 4.3 i Udhëzimit Administrativ). Për më tepër, provimi i jurisprudencës paguhet, por kandidatët në situata të vështira ekonomike dhe sociale mund të kërkojnë përjashtim nga kjo tarifë (neni 9.4 i Udhëzimit Administrativ).

KUJTESA PËR KANDIDATË:

- Nëse nuk jeni shtetas i Kosovës, duhet të keni leje qëndrimi;
- Nëse keni mbaruar një universitet që nuk është i akredituar, duhet të keni një diplomë të noterizuar ose të verifikuar;
- Sigurohuni që të keni përvojën e kërkuar;

- **Merrni kohë të mjaftueshme për t'u njohur me rregulloret që nuk mbulohen gjatë studimeve tuaja universitare;**
- **Sigurohuni që të arrini në kohë në vendin e caktuar për pjesët me shkrim dhe me gojë të provimit;**
- **Për pjesën me shkrim të provimit sillni vetëm një stilolaps blu dhe tekstet e ligjeve nëse i konsideroni të nevojshme;**
- **Mbani në mend se pjesa me gojë e provimit mund të marrë një kohë të konsiderueshme.**

KËSHILLA PËR APLIKIMIN, PËRGATITJEN DHE KALIMIN E PROVIMIT TË JURISPRUDENCËS

Faqja e internetit e Ministrisë së Drejtësisë . Procedura për regjistrimin në provimin e jurisprudencës zhvillohet pranë Ministrisë së Drejtësisë. Faqja e internetit e Ministrisë së Drejtësisë ka një seksion të posaçëm kushtuar provimit të jurisprudencës, ku publikohen të gjitha dokumentet dhe informacionet përkatëse - thirrje për aplikim, njoftime për kohën dhe vendin e provimit, etj. Kur shpallet një thirrje për aplikim në këtë faqen e internetit, kandidatët ndjekin udhëzimet në atë thirrje dhe aplikojnë. Nëse aplikimi i tyre pranohet, ata i nënshtrohen provimit siç përshkruhet në pjesën e mëparshme, në kohën dhe vendin e përcaktuar në njoftimin e publikuar në atë faqe interneti.

Regjistrimi

Njoftimi për aplikim . Thirrja publikohet jo më vonë se 30 ditë para provimit. Më poshtë është një shembull i thirrjes më të fundit për aplikime nga faqja e internetit e Ministrisë së Drejtësisë.

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Drejtësisë - Ministarstvo Pravde - Ministry of Justice

Na osnovu Zakona br. 08/L-033 o pravosudnom ispitu i člana 4 Administrativnog uputstva br. 06/2022 o načinu polaganja i programu pravosudnog ispita, Ministarstvo pravde objavljuje:

OGLAS ZA PRIJAVU ZA POLAGANJE PRAVOSUDNOG ISPITA

Pozivaju se svi zainteresovani kandidati koji žele da se prijave za polaganje pravosudnog ispita koji će se održati u aprilu 2024. godine, da:

Rok za podnošenje Zahteva i odgovarajuće dokumentacije za prijavu za pravosudni ispit počinje od 22. marta 2024. godine do 29. marta 2024. godine.

I. Uz zahtev za podnošenje pravosudnog ispita, koji se nalazi na zvaničnom sajtu Ministarstva pravde, morate priložiti overene dokumente kod Notara koji dokazuju da ispunjavate zakonske uslove iz člana 8. Zakona br. 08/L-033 o pravosudnom ispitu, kako sledi:

1. Zahtev za prijavu za pravosudni ispit, koji se može preuzeti sa ovog linka <https://md.rks-gov.net/page.aspx?id=1.43>
2. Diplomu Pravnog fakulteta, koja mora biti Noterizovana kopija;
3. Potvrda o radnom/praktičnom iskustvu koja mora da dokaže tačno radno/praktično iskustvo i mora biti dostavljen original ili Noterizovana kopija;
4. Uverenje o državljanstvu Republike Kosova;
5. Kopiju lične karte;
6. Ako je kandidat završio fakultet u inostranstvu, onda kandidat mora da donese Nostrifikovanu diplomu i Odluku od Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije Republike Kosova. Diploma i Odluka moraju se dostaviti u Noterizovanim kopijama.

7. Kandidat iz inostranstva koji je završio Pravni fakultet u bilo kojoj visokoškolskoj ustanovi akreditovanoj u Republici Kosova i prijavljuje se za pravosudni ispit, pored dokumenata koje treba podneti iz tačke 1. 2 i 3. ovog oglasa za prijavu za polaganje pravosudnog ispita, treba dostaviti i Noterizovanu kopiju boravišne dozvole u Republici Kosova.

Gore tražena i dostavljena dokumentacija za dozvoljavanje polaganja pravosudnog ispita se ne vraća kandidatima. Nepotpuna dokumentacija u skladu sa uslovima navedenim u oglasu je osnov da Komisija odbije Zahtev za dozvoljavanje polaganja pravosudnog ispita.

II. Kandidati koji su ostali na popravnom ispitu od roka Maj 2023. treba da podnesu SAMO ZAHTEV unutar ovog roka da se potvrđnu popravnom ispitu u aprilskom roku 2024. Zahtev za popravni ispit se može dobiti na ovom linku: <https://md.rks-gov.net/page.aspx?id=1.43>.

III. Kandidati kojima je prethodno odobren zahtev za polaganje pravosudnog ispita, a koji žele da polažu u ovom roku, treba da podnesu SAMO ZAHTEV za polaganje pravosudnog ispita, koji se može dobiti na ovom linku: <https://md.rks-gov.net/page.aspx?id=1.43>. Zahtev mora sadržati lične podatke, broj i datum Odluke kojim mu je omogućen pristup pravosudnom ispitu i godinu u kojoj mu je dozvoljeno polaganje pravosudnog ispita.

Zahtev za polaganje pravosudnog ispita podnosi se Ministarstvu pravde, bivša zgrada Rilindja, prizemlje, Arhiva Ministarstva pravde, Priština, Republika Kosova, svakog radnog dana, od 08:00 do 16:00 časova, ili putem pošte.

Odlukom se kandidatu dozvoljava polaganje pravosudnog ispita. O Odluci, datumu, vremenu i mestu održavanja pismenog i usmenog ispita kandidati će biti obavješteni putem E-MAIL ADRESE, koju molimo da jasno i tačno označite prilikom prijave, pošto će se komunikacija vršiti isključivo putem e-maila.

Svako obavještenje o pravosudnom ispitu koje ima veze sa objavljivanjem rezultata pravosudnog ispita biće objavljeno na zvaničnom sajtu Ministarstva pravde samo sa brojem protokola koji ćete prihvatiti prilikom prijave za Pravosudni ispit u Arhivi Ministarstva pravde. Zato vas molimo da prihvatite broj protokola i sačuvate ga kako biste identifikovali svoj rezultat pravosudnog ispita kada će biti objavljen na zvaničnom sajtu Ministarstva pravde.

Za detaljnije informacije možete posetiti zvaničnu internet stranicu Ministarstva pravde <https://md.rks-gov.net>

Dorëzimi i Aplikacionit . Pas shpalljes së konkursit, kandidatët e mundshëm aplikojnë për të marrë provimin (neni 12 i Ligjit). Përmbajtja e aplikacionit rregullohet më tej me nenin 5 të Udhëzimit Administrativ, sipas të cilit ai duhet të përmbajë të dhënat e kandidatit (emri, emri i babait, mbiemri, data dhe vendi i lindjes, pozita dhe puna). Gjithashtu, aplikacioni duhet të tregojë gjuhën në të cilën kandidati dëshiron të japë provimin. Komisioni përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet me vendim, kundër të cilit mund të bëhet ankim në Ministrinë e Drejtësisë, ndërsa kundër vendimit të Ministrisë mund të iniciohet kontest administrativ. Një shembull i formularit më të fundit të aplikimit nga faqja e internetit e Ministrisë së Drejtësisë është dhënë më poshtë.

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Drejtësisë - Ministarstvo Prava - Ministry of Justice

Za: Komisionin za polaganje pravosudnog ispita
I. Zahtev za podnošenje pravosudnog ispita

Datum: / /

Od: rođeni/a dana: / /

(ime, ime roditelja i prezime)

Mesto rođenja: Tačna adresa prebivališta:

Pozicija i radno mesto

E-mail: Tel:

U ovom zahtevu prilažem dokumentaciju kojom dokazujem da ispunjavam zakonske uslove iz člana 8. Zakona br. 08/1-033 o pravosudnom ispitu, i to:

1. Overena kopija diplome Pravnog fakulteta, izdan od: Datum:

2. Uverenje o državljanstvu Republike Kosovo ili boravišna dozvola u Republici Kosovo

3. Uverenje o radnom iskustvu praksi nakon diplomiranja izdato od: Datum:

4. Overena kopija uverenja o položenom stručnom ispitu, odnosno ispitu za sudiju za prekršaje br: Datum:

Pravosudni ispiti koji polažem po put, želim da polažem na jeziku: u roku: godine

II. Prijava za polaganje pravosudnog ispita

Datum: / /

Od: br. rešenja i datum izdavanja

(ime, ime roditelja i prezime)

III. Zahtev za ponovno polaganje pravosudnog ispita

Datum: / /

Za kandidate koji žele da ponovo polažu ispit, popuniti sledeće podatke:

Od: br. rešenja i datum izdavanja

(ime, ime roditelja i prezime)

Predmeti koji moraju ponovo da se polažu:

Podnosilac zahteva:

Kandidat koji ne polazi ispit po prvi put

Kandidat koji ima rešenje od otkazivanja prava na sudbu u Srbiji, ali koji se u ovom roku prijavljuje na polaganje pravosudnog ispita

Kandidat koji će ponovo polažati ispit

Napomena: Gore na vedene informacije od strane kandidata moraju biti tačne, jasne i dobro čitljive.

Dokumentacioni mbështetës. Përpara aplikimit, kandidatët duhet të marrin dokumentacionin mbështetës, siç mund të shihet nga shpallja e bashkangjitur dhe formulari i aplikimit, për të vërtetuar pajtueshmërinë me kërkesat e ligjit. I gjithë dokumentacioni mbështetës duhet të dorëzohet në origjinal ose kopje të vërtetuar.

Dokumentacioni i shtetësisë . Dokumentacioni në lidhje me përmbushjen e kësaj kërkesë zakonisht dorëzohet në formën e një certifikate shtetësie.

Dokumentacioni i diplomës/verifikimi i diplomës . Kandidatët zakonisht paraqesin dokumentacion, si një kopje të vërtetuar të diplomës së tyre, për të përmbushur këtë kërkesë . Përveç kësaj, për pjesëtarët e komunitetit serb kërkohet verifikimi i asaj diplome, e cila nuk përmendet në këtë shpallje apo rregullore përkatëse. Prandaj, këshillat e veçanta për verifikim përfshijnë:

- Parakusht themelor për verifikim është lëshimi i diplomës. Përveç diplomës, është e nevojshme të lëshohet një dokument i veçantë - një listë e provimeve të kaluara, lëshimi i të cilave për qëllim verifikimi është pa pagesë;
- Diploma e lëshuar dhe lista e provimeve të mbartura duhet të jenë të noterizuara. Këshillohet që të kontrolloni paraprakisht me një noter nëse do t'i vërtetojnë këto dokumente, pasi në praktikë ndodh që noterët ndonjëherë të refuzojnë ta bëjnë këtë;

- Me dokumente të vërtetuara është e mundur të fillohet procedura e verifikimit në dy mënyra - në komunë (nëse komuna e ofron këtë shërbim) ose para Ministrisë së Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit në Prishtinë;
- Në praktikë, verifikimi i diplomave mund të zgjasë disa muaj dhe për këtë arsye këshillohet që kjo procedurë të fillohet sapo të lëshohet diploma, për të mos u futur në një situatë ku afati i aplikimit për provimin e jurisprudencës të kalohet për shkak të në pritje të verifikimit.
- Aktualisht verifikimi i diplomave të lëshuara nga Universiteti i Mitrovicës Veriore bëhet përmes komunave të Graçanicës dhe Ranillugut, ndërsa formulari online për paraqitjen e kërkesave për verifikim të diplomës është në ndërtim e sipër dhe sigurisht që do ta lehtësojë këtë procedurë.

Dokumentimi i përvojës. Pjesa e mbetur e dokumentacionit shoqëruet varet nga vendi ku kandidati ka marrë përvojën e kërkuar, pra praktikën, dhe mund të përfshijë formalitete pranë institucioneve të ndryshme si Dhoma e Avokatëve, si dhe noterizimin shtesë të dokumenteve. Këtu duhet theksuar se është kusht i domosdoshëm që të jetë evidentuar përvoja e punës, pra të jetë raportuar praktika apo eksperiencia e punës, pavarësisht nëse ajo kryhet në institucione gjyqësore, zyra avokatie, kompani private apo jo. - organizatat qeveritare. Zakonisht, një vërtetim nga punëdhënësi nuk mjafton nëse punëdhënësi nuk e ka regjistruar kursantin ose punonjës.

Përgatitja

Këshillat e përgatitjes janë relativisht të thjeshta, pasi përgatitja në vetvete është shumë individuale - përpikuni të mos e mbingarkoni veten me shumë burime për përgatitje. Filloni me burime ligjore nga Udhëzimet Administrative (shih pjesën e parë), më pas plotësoni ato me disa nga manualët nga seksioni tjetër. Në varësi të përvojës suaj, sigurohuni që të njiheni me praktikën, e cila është thelbësore për kalimin e pjesës me shkrim, duke u nisur nga ajo që shqyrtohet në pjesën me shkrim të provimit (shih pjesën e parë). Në këtë kuptim, në fund të këtij manuali, janë bashkangjitur disa shembuj detyrash dhe aktesh për t'ju ndihmuar me këtë, por këshillohet që të merrni më shumë, të cilat gjithashtu mund të jenë të dobishme nga disa prej burimeve përgatitore të renditura në seksionin vijues. Kandidatët të cilët nuk kanë përvojë praktike në zbatimin e ligjit procedural shpesh e kanë të dobishme të ndjekin gjykimet, por në kontekstin e përdorimit të gjuhës zyrtare në Kosovë për pjesëtarët e komunitetit serb, kjo ka vlerë praktike vetëm për gjykimet e zhvilluara në gjuhën serbe. gjuhe.

Marrja e Provimit

Këshilla për provimin. Në këtë pjesë, e vetmja këshillë që mund të japim është që kandidati të qëndrojë brenda kufijve të përcaktuar nga njëra anë dhe brenda kapaciteteve të veta nga ana tjetër. Për pjesën e shkruar, është ideale të printoni përmbledhjen tuaj me tekste të ligjeve përkatëse, gjë që lejohet nga neni 16, në një format që i përshtatet më shumë kandidatit. Për pjesën me gojë, përpikuni të jeni sa më të përgatitur dhe të pushuar, pasi kjo pjesë e provimit mund të marrë kohë. Në këtë kuptim, ne sugjerojmë përgatitje të plotë për pjesën me gojë të provimit, e cila duhet të fillojë me kohë, si dhe fokus në mësimin me mirëkuptim, konsultim me kandidatët e tjerë. Ne sugjerojmë gjithashtu punën në grupe ku mund të organizohen simulime të provimeve me gojë, përmes marrjes në pyetje nga avokatë dhe ekspertë të tjerë ligjorë.

KUJTESA PËR KANDIDATË:

- **Monitoroni rregullisht faqen e internetit të Ministrisë së Drejtësisë - seksioni i dedikuar për provimin e jurisprudencës;**
- **Verifikoni diplomën tuaj në kohë, nëse është e nevojshme, dmth. mos prisni që faqja e internetit e Ministrisë së Drejtësisë të publikojë një shpallje, por bëjeni atë menjëherë pas diplomimit dhe lëshimit të diplomës;**
- **Merrni dokumentacionin që vërteton përvojën tuaj në kohë.**

BURIMET

Manualet

Ekzistojnë tre manuale përkatëse që mund t'i rekomandojmë këtu:

- manuali zyrtar i publikuar në faqen e Ministrisë së Drejtësisë - pjesa kushtuar provimit të jurisprudencës, nga gushti 2015. Është një format manual klasik për provimin e jurisprudencës, ku është përmbledhur materiali. Gjithashtu, duke qenë se është gati dhjetë vjeç, është e nevojshme korrigjimi i tij me rregullore që janë ndryshuar ose miratuar ndërkohë, bazuar në burime ligjore nga Udhëzimet Administrative (shih pjesën e parë);
- Udhëzime praktike për dhënien e provimit të jurisprudencës me përmbledhjen e rregulloreve ligjore të Shoqatës së Avokatëve Serbë të Kosovës nga viti 2013, në dy libra. Ky është një manual shumë më praktik, por është edhe më i vjetër se ai zyrtar. Megjithatë, mund të jetë jashtëzakonisht i dobishëm edhe në kombinim me burimet ligjore nga Udhëzimet Administrative;
- Manuali i mëparshëm i OJQ-së ACDC, i disponueshëm në faqen e kësaj OJQ-je, i cili mund të përdoret në kombinim me këtë, pasi përmban një pasqyrë jashtëzakonisht të dobishme të pyetjeve të provimit, e cila do të lehtësojë ndjeshëm përdorimin e të gjitha materialeve.

Shembuj

Për sa i përket shembujve, spikat botimi i mëposhtëm:

- Doracaku për gjyqtarët e procedurës penale dhe Manuali për gjyqtarët në procedurë civile, të dyja të lëshuara nga Instituti Gjyqësor i Kosovës në vitin 2015. Të dy përmbajnë materiale të dobishme për përgatitjen e pjesës me shkrim. Përveç kësaj, në mungesë të një manuali praktik gjithëpërfshirës, ato janë materiali më i referuar për këtë fushë.

Qasja në burime ligjore

Kandidati përkatës mund të gjejë burimet ligjore nga Udhëzimet Administrative të renditura në pjesën e parë në versionet në gjuhën serbe në mënyrat e mëposhtme:

- Në ueb faqen e Kuvendit të Kosovës - ky burim, edhe pse më gjithëpërfshirës (përveç rregulloreve, përmban edhe një pasqyrë të përditësuar rregullisht të të gjitha ligjeve të miratuara), është mjaft jopraktik pasi që nuk përmban versione të konsoliduara të ligjeve përkatëse, por vetëm origjinale individuale. versionet, si dhe ndryshimet;
- Në faqen e Gazetës Zyrtare të Kosovës - për këtë burim vlen e njëjta gjë si për Kuvendin;
- Në faqet e internetit të ministrive përkatëse, ku (ndonëse jo gjithmonë) mund të gjenden versione të konsoliduara të ligjeve përkatëse;
- Materialet për lëndën e së drejtës ndërkombëtare (private dhe publike) dhe të drejtës së Bashkimit Evropian mund të gjenden kryesisht në faqet e internetit të Bashkimit Evropian, Këshillit të Evropës dhe OKB-së.

SHTOJCA 1 - Shembuj detyrash

1.1. Aktakuza

Mirjana D. është e punësuar si arkëtare në një nga shitoret në rrugën Kralja Petra I në Mitrovicë. Në atë vetëshërbim, blerjet ditore i merr përsipër menaxheri i vetëshërbimit në fund të turnit dhe paratë i dorëzohen bankës, e ndonjëherë edhe direkt pronarit të dyqanit.

Më datë 25.11.2019, në fillim të turnit të pasdites, kryepunëtorja i tha Mirjana D. se në fund të turnit ajo merr paratë nga tregu ditor dhe ia çon pronarit të dyqanit, sepse ai duhet të nisen për në Beograd pasdite.

Mirjana D. Ndoqi udhëzimet e menaxherit dhe në orën 21:00 të asaj dite bëri një listë të tregut ditor, mori paratë, i futi në çantë, mbylli vetë-shërbimin dhe shkoi në banesën e pronarit që banon. në objektin “Vampirusha” në K. Mitrovicë, më pak se një kilometër nga auto- shërbimi. Ishte ftohtë dhe pak njerëz ishin në rrugë. Teksa ajo po ecte në trotuar, dy persona kanë dalë me vrap nga një nga hyrjet e “Beryl Building” dhe e kanë sulmuar. Njëra i kapi dorën e majtë dhe tjetra dorën e djathtë, ku mbante një çantë me para. Ata tentuan t'i vidhnin çantën. Mirjana D. ka rezistuar dhe nuk e ka lëshuar çantën. Ajo filloi të thërrasë për ndihmë. Rripi i çantës u këput dhe çanta me para ra në tokë. Në atë moment, disa djem dolën nga kafeneja fqinje dhe vrapuan drejt Mirjanës. Kur e panë këtë, sulmuesit u larguan me vrap, duke mos arritur të merrnin çantën me paratë.

Mirjana D. ka deklaruar në polici se ka njohur një nga sulmuesit, atë që i ka kapur dorën e djathtë në të cilën mbante një çantë me para. Ka qenë Milan P. ajo që shet cigare në rrugën pranë komodinës ku punon. Ajo ishte e sigurt se ishte ai.

Milan P. u arrestua dhe pranoi se së bashku me shokun e tij Zoran J. sulmuan Mirjanën me qëllim që t'i merrnin çantën me para.

Detyrë : të përpilohet teksti i aktakuzës, me këto të dhëna: për cilën vepër penale bëhet fjalë (nuk është e nevojshme të specifikohen nenet e ligjit), të përshkruajë mënyrën e kryerjes së veprës, vendin dhe kohën e kryerjes. kryerjen e veprës penale, dhe tregoni të gjitha rrethanat e tjera të kësaj ngjarje që mendoni se duhet të përfshihen në aktakuzë.

1.2. Aktakuza

1. Dragan Torbica me profesion është inxhinier ndërtimi dhe është i punësuar në Ndërmarrjen e Ndërtimit "Građevinar" në veri të K. Mitrovicës.

2. Aktualisht punon si menaxher i dy kantierëve të kësaj kompanie, njëra në veri të K. Mitrovicës dhe tjetra në Leposaviq. Në K. Ndërtohet një sallë sportive në Mitrovicë, ndërsa një objekt banesor në Leposaviq. Ai udhëton çdo ditë në linjën K. Mitrovicë - Leposaviq, i viziton të dy kantieret, kontrollon dinamikën dhe cilësinë e punimeve dhe është në kontakt të vazhdueshëm me kryepunëtorët dhe punëtorët.

3. Shumë shpesh detyrohej të zhvillonte takime të shkurtra pune me puntorë, muratorë dhe marangozë në kazemat e punëtorëve në të dy kantieret, sepse vinte re se cilësia e punimeve herë pas here devijonte nga standardi.

4. Nga drejtori i ndërmarrjes ka marrë urdhër që të përshpejtohen punimet në të dy kantieret, sepse të dyja kontratat e ndërtimit janë ndryshuar në kuptimin që afati i përfundimit të punimeve është shkurtuar me një muaj, ndaj objektet duhet të të përfundojë deri më 31 maj 2021.

4. Rreth datës 1 shkurt 2021, Dragan Torbica ka përjetuar probleme shëndetësore në formën e dobësisë dhe temperaturës së ngritur. Ai kontaktoi një mjek që e ekzaminoi dhe e dërgoi për t'u testuar për " COVID -19". Të nesërmen, testi tregoi se ai ishte pozitiv për këtë virus. Edhe pse ishte njoftuar për rezultatin e testit, Dragan Torbica ka vazhduar të punojë si zakonisht deri më 6 shkurt 2021, ka vizituar të dy kantieret dhe ka organizuar takime me menaxherët dhe punëtorët, edhe pse ndihej gjithnjë e më keq. Ai vazhdimisht mendonte për afatin e shkurtuar të përfundimit të punës. Ai në mbrëmjen e 6 marsit është vendosur në Qendrën Spitalore Klinike në Mitrovicë, me diagnozë të pneumonisë bilaterale, në gjendje të rëndë shëndetësore. Ai kaloi 20 ditë në trajtim.

5. Në periudhën prej 5 mars deri më 11 mars 2021, 11 punëtorë të SHP "Gragjevinar", 5 në Leposaviq, dhe 6 në K., janë infektuar me virusin "COVID-19". Mitrovicë. Të gjithë ata ishin në kontakt të shumëfishtë me Dragan Torbicën. Tre punëtorë kanë pasur një pasqyrë klinike shumë të rëndë dhe sipas raporteve të mjekut, pas përfundimit të mjekimit, gjendja e tyre shëndetësore është dëmtuar rëndë, me pasoja të mundshme të përhershme për shëndetin e tyre. Nga data 1 shtator 2020, është në fuqi urdhri i Ministrisë së Shëndetësisë për izolimin e detyrueshëm të personave të infektuar me virusin "COVID-19". Të gjitha të dhënat e mësipërme janë mbledhur në hetim. Torbica mbrojtë se nuk e dinte se ishte i infektuar.

Detyrë: hartimi i tekstit të aktakuzës. Ju duhet të përdorni Kodin Penal të Kosovës dhe Kodin e Procedurës Penale të Kosovës . Një ndihmë e vogël në fillim - është vepër penale nga kreu XXII i Kodit Penal - "Veprat penale kundër shëndetit publik". Ju mund t'i shkruani të dhënat personale të të pandehurit sipas gjykimit tuaj. Aktakuza duhet të përmbajë të gjitha elementet nga neni 244 i Kodit të Procedurës Penale të Kosovës . Për lehtësinë tuaj, po ju dorëzoj një kopje të aktakuzës që është përdorur gjatë një seminari të mëparshëm.

1.3. Ankesa

C urti themelor i Mitrovicës

C. nr. 734/2020

18.03.2021.

Mitrovicë

NË EMËR TË POPULLIT

GJYKATA THEMELORE E MITROVICËS - Departamenti i Përgjithshëm, gjyqtari Marko Marković, me Regjistruer Suzana Iliq, në lëndën penale kundër të pandehurit Zoran Staniq nga Zveçani, për veprën penale Kanosja ndaj kandidatit nga neni 208, paragrafi 3, në lidhje me paragrafin 1 të K. Kodi Penal, sipas aktakuzës së Prokurorisë Themelore në Mitrovicë, Kt. nr. 1215/20 datë 20.10.2020. vit, pas shqyrtimit kryesor, në të cilin morën pjesë DT Zorica Peshiq, i pandehuri Zoran Staniq dhe avokati i tij mbrojtës Mile Çović, avokat nga Leposaviq, më 18 mars 2021, ai solli dhe shpalli publikisht

AKTGJYKIMI

I AKUZUAR Zoran Staniq, babai Gojko dhe nëna Milena, mbiemri i vajzërisë Sekuliq, i datëlindjes 21.12.1995. në fshatin Bërnjak, Komuna e Zubin Potokut, tash jeton në Zveçan, rruga Zveçanska nr. 56, shofer, pa punë të përhershme, i pamartuar, i mbaruar shkollën e mesme për inxhinieri mekanike, gjendje e keqe financiare, i dënuar më parë për veprën penale lëndim i lehtë trupor. ndaj tij nuk ka asnjë kallëzim penal për një vepër tjetër, duke u mbrojtur nga liria,

AI ESHTË FAJTOR

Sepse më 05.09.2020. rreth orës 10:30 në Mitrovicë, para objektit të "Miodrag Petroviq", ashtu siç në momentin kur i lënduari Jovanović po dilte nga objekti i shkollës pas votimit, i pandehuri, i cili ndodhej në trotuar përballë rrugës. shkolla, thirri: "Dragan, turp të kesh, gjithmonë ke qenë frikacak dhe tradhtar, e dimë mirë pse kandidove, do ta paguash shtrenjtë, do të pendohesh që erdhe në këto zgjedhje".

me të cilën ka kryer veprën penale Kanosja ndaj kandidatit nga neni 208 paragrafi 3 në lidhje me paragrafin 1 të Kodit Penal .

pra gjykata, bazuar në nenet 1, 4, 7, 17, 21, 41, 46 dhe 73 të Kodit Penal dhe nenet 359, 360, 361, 365, 366 dhe 495 të Kodit Penal,

DHE IMPONOHET A

DËNIMI ME BURGIM në kohëzgjatje prej një viti e 3 (tre) muaj, të cilin do ta vuajë pas plotfuqishmërisë së këtij aktgjykimi.

I pandehuri merr përsipër që të paguajë 100 euro për shpenzimet e procedurës penale, 50 euro për tarifën gjyqësore dhe 50 euro fondin për dëmshpërbim për viktimat e veprave penale, të gjitha në afat prej 15 ditësh nga dita e plotfuqishmërisë së këtij aktgjykimi.

I dëmtuari Dragan Jovanović i referohet kontestit për arritjen e marrëdhënies pasurore juridike.

NË VEND TE ARSYETIMIT

- Pretendimet nga aktakuza u konfirmuan në shqyrtimin gjyqësor nga viktimat Jovanović dhe tre dëshmitarë të tjerë: Ž. Paniq, I. Galjak dhe P. Shabani të cilët kanë qenë të pranishëm në vendin e ngjarjes. Të gjithë konfirmuan se i pandehuri Staniq i ka shqiptuar fjalët inkrimuese dhe se i ka drejtuar te Jovanović dhe se e kanë dëgjuar dhe parë mirë, sepse kanë qenë në afërsi, dëshmitarë 5-6 metra larg të pandehurit, kurse i dëmtuari 10- 15 metra larg.
- I pandehuri nuk ka dashur të paraqesë mbrojtje dhe është mbrojtur duke heshtur.

- Në bazë të dëshmisë së dëshmitarit dhe të dëmtuarit, gjykata ka konstatuar se fajësia e të pandehurit Staniq është vërtetuar me siguri.
- Gjykata ka konstatuar dy rrethana rënduese në anën e të pandehurit - dënimet e mëparshme dhe shtimi i këtij lloji të veprave penale në zonën e OS në Mitrovicë në kohën e zgjedhjeve. Rrethanë lehtësuese – i pandehuri është person më i ri.

DETYRË - shkruani ankesë kundër këtij aktgjykimi. Përdorimi i detyrueshëm i Kodit Penal të Kosovës, dhe Kodit të Procedurës Penale të Kosovës. Vepra penale e kanosjes së kandidatit bie nën Kapitullin XVIII të KPK të Kodit Penal të Kosovës – Vepra penale kundër të drejtave zgjedhore.

SHTOJCA 2 - Shembuj aktesh

2.1. Shembull i aktakuzës

PROKURORIA THEMELORE PUBLIKE

Kt. nr. 215/13

11/11/2014

MITROVICË

GJYKATA THEMELORE

MITROVICË

Në bazë të nenit 240 paragrafi 1, nenit 241 paragrafit 1 dhe nenit 242 paragrafit 1 të Kodit të Procedurës Penale, ngre,

Aktakuza

KUNDËR: SRĐAN ĐURIĆ, nga babai Todor dhe nëna Simona, i lindur më 17.09.1980 në Prizren, pa vendbanim të përhershëm, aktualisht banon në Mitrovicë, ka përfunduar shkollën fillore dhe kursin punëtor ndërtimtari, me profesion punëtor ndërtimtari, i pamartuar. Ndaj tij nuk ka fëmijë, gjendje jo të mirë financiare, nuk ka dënime të mëparshme, asnjë procedim tjetër penal, në paraburgim prej datës 10.06.2014,

SEPSE: në orët e hershme të mëngjesit të datës 10.06.2014, në vendbanimin "Brgjani" në Mitrovicë, në kazermën e punëtorëve të Ndërmarrjes së Ndërtimit "Ibar", në mënyrë mizore ia ka marrë jetën të dashurës së tij Sllađana L. nga Kraljeva. dhe në mënyrë tinëzare, në atë mënyrë që një ditë më parë, më 09.06.2014, pasdite dhe në mbrëmje në shoqërinë e tashmë të ndjerës Sllađana L. dhe një grup punëtorësh të kësaj kompanie ndërtimore, ka pirë një sasi të madhe. alkool, pas së cilës pas mesnate ka qenë plotësisht i dehur së bashku me Sllađana L. . shkoi në dhomën e tij në të njëjtën kazermë dhe më vonë gjatë natës i dha Sllagjanës, e cila po flinte në të njëjtin shtrat me të, 37 goditje në trup, nga të cilat 27 në gjoks, 7 në qafë dhe 3 në stomaku, nga të cilat së paku katër plagë me thikë ishin fatale për shkak se viktima ishte goditur me thikë direkt në zemër, kështu që si pasojë e këtyre plagëve humbi jetën Sllađana L.

- me të cilën ka kryer veprën e **vrasjes së rëndë nga neni 179 pika 1.4. KZ,**

Prandaj,

unë propozoj

Që para kësaj gjykate të caktohet dhe të mbahet seanca kryesore publike, në të cilën duhet të ftohen:

- a) Prokurori publik themelor i Mitrovicës,
- b) i pandehuri Srđan Gjuriq, i cili ndodhet në qendrën e paraburgimit në Mitrovicë,
- c) dëshmitarë: Sretena Žuja dhe Moma Čutura, punonjëse të SHP "Ibar" nga Mitrovica dhe Biljana Jovanović nga Leposaviqi, rruga "24. Nëntori" nr. 16. i
- c) avokati mbrojtës i të pandehurit, Miroslav Lisica, avokat në Mitrovicë,

II që në procedurën e provave provat të paraqiten duke dëgjuar dëshmitarët e propozuar dhe të pandehurin Srđan Gjuriq,

III të prezantojë provat në procedurën dëshmuese duke lexuar procesverbalin e hetimit të PTh. Kri në Mitrovicë. nr. 22/14 nga 10.06.2014. të vitit, ekstrakte nga ekspertiza e Drejtorisë së Policisë së

Veriut datë 06.10.2014. viti, Shënimet zyrtare të SP Mitrovica Sever nga 12.06.2014. vit dhe ekstrakt nga KE në emër të të pandehurit Gjuriq nga 17.08.2014.

IV se gjykata pas shqyrtimit publik, kryesor, të pandehurin Srđan Gjuriq e shpall fajtor dhe e dënon sipas ligjit.

Arsyetimi

1. Në bazë të provave të paraqitura është vërtetuar ekzistimi i veprës penale dhe përgjegjësia penale e të pandehurit Srđan Gjuriq.

2. Gjatë procedurës paraprake, i pandehuri është mbrojtur në atë mënyrë që ka deklaruar se nuk i kujtohet asgjë se çfarë ka ndodhur më 10 qershor 2014 në orët e para të mëngjesit dhe në çfarë rrethanash ka humbur jetën Slađana L.. Mirëpo, gjatë hetimeve është vërtetuar gjendja faktike e përshkruar në aktakuzën e kësaj aktakuze.

3. Provat ekzistuese konfirmojnë se i pandehuri Srđan Gjuriq ishte në një lidhje dashurie me Sllađana L., e cila filloi rreth një muaj para ditës së vrasjes. Ata kanë filluar bashkëjetesën dhe kanë shfrytëzuar një dhomë në barakë për strehimin e punëtorëve të GP "Ibar" në vendbanimin "Brđani", të cilën i pandehuri e ka marrë nga kjo kompani.

4. Më 09.06.2014 në orët e pasdites një grup punëtorësh të GP "Ibar" janë mbledhur në kazermën e punëtorëve në kantierin në vendbanimin "Brđani". Ata kanë filluar të konsumojnë alkool, e në mesin e tyre ishte edhe i pandehuri Srđan Gjuriq, i cili ishte duke pirë pije të forta, raki rrushi. Atyre rreth orës 22:00 i është bashkuar edhe Slađana L., e cila ka konsumuar edhe alkool.

5. I pandehuri Gjuriq ka pirë një sasi të madhe alkooli dhe ka shkuar në dhomën e tij rreth mesnatës dhe me të ka shkuar edhe Sllađana L. Gjatë natës, në një kohë të pacaktuar, i pandehuri ka marrë thikën e tij të kuzhinës, gjatësia e tehut 16 cm dhe tani i ndjeri, i shtrirë në krevat pranë tij dhe duke fjetur dhe i pafuqishëm për t'u mbrojtur, ka goditur trupin me 37 thika: 27 në gjoks, 7 në qafë dhe 3 në stomak. Sipas raportit të autopsisë, viktimja ka marrë të paktën 4 plagë me thikë direkt në zemër dhe ato lëndime kanë shkaktuar vdekje të menjëhershme. Plagët janë të thella 5-15 cm dhe janë shkaktuar nga ushtrimi i forcës fizike, duke goditur me një objekt të mprehtë dhe me majë që depërtoi thellë në trupin e viktimës.

6. Nga raporti i mjekut konstatohet se i pandehuri është i sëmurë nga alkoolizmi dhe se në momentin e kryerjes së veprës penale ka pasur në sistemin e tij rreth 3 miliardë alkool dhe është konstatuar se në atë kohë aftësia për të kuptuar domethënien e aktit dhe për të menaxhuar veprimet e tij u reduktua në shkallën e reduktimit të ndjeshëm të mendjes së shëndoshë.

7. Kjo gjendje faktike është vërtetuar në bazë të deklaratave të dëshmitarëve Sreten Žuja, Moma Čutura dhe Biljana Jovanović, si dhe nga deklarata e vetë të pandehurit. Dëshmitarët Žujo dhe Čutura kanë konfirmuar se i pandehuri dhe viktimja kanë qenë të pranishëm në dhomën e kazermës së punëtorëve ku një grup punëtorësh kanë konsumuar alkool. Nga deklaratimet e tyre konstatohet se Slađana L. dhe i pandehuri kanë jetuar së bashku, si dhe janë larguar së bashku nga dhoma atë natë ku është konsumuar alkool. Dhe nga deklarata e të pandehurit, vërtetohet me siguri se ai dhe viktimja kanë jetuar së bashku dhe se kanë shfrytëzuar dhomën ku ka ndodhur vrasja. Dëshmitarja Biljana Jovanović po ashtu konfirmoi se i pandehuri jetonte së bashku me viktimën në një dhomë kazerme, si dhe se më parë kishte shpërthime xhelozie ndaj Sllagjana L. dhe dyshonte për pabesi.

8. Mbrojtja e të pandehurit se nuk mban mend asgjë bie ndesh me provat e mbledhura dhe ka për qëllim shmangien e përgjegjësive penale.

9. Vrasja ka qenë pa dyshim mizore, sepse për shkak të mënyrës së kryerjes së saj është shoqëruar me vuajtje të rënda fizike të viktimës, po ashtu është kryer në mënyrë tinëzare, kur viktimja ka qenë në gjumë dhe nuk ka pasur mundësi. për të mbrojtur veten.

Avokati Publik Jovan Jovanović

2.2. Shembull i një Ankese

C. nr. 721/2017

GJYKATA THEMELORE E MITROVICËS

Departamenti i Përgjithshëm

MITROVICË

PËR

GJYKATA E APELIT

Departamenti në Mitrovicë

MITROVICË

Kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës K. nr. 721/2017 datë 02.07.2020. vit, në cilësinë e mbrojtësit të të pandehurit [REDAKTUAR], me kohë, në bazë të nenit 380 paragrafi 1 të KPP-së (Kodi i Procedurës Penale të Kosovës), deklaroj.

ANKESA

Për shkak të: shk eljes së theksuar të dispozitave të procedurës penale,

gjendjen faktike të vërtetuar gabimisht dhe

vendimet për dënimin dhe shpenzimet e procedurës

Arsyetimi

1. Me aktgjykimin e lartpërmendur të Gjykatës Themelore në Mitrovicë, i pandehuri [REDAKTUAR] është shpallur fajtor për veprën penale Rrezikimi i komunikacionit publik nga neni 297 paragrafi 5 i Kodit të Procedurës Penale të Kosovës dhe është dënuar me 9 (nëntë). muaj burg.

2. Ky aktgjykim është nxjerrë në kundërshtim të konsiderueshëm të dispozitave të procedurës penale dhe shkelje të ligjit penal, gjendje faktike e vërtetuar gabimisht, për këtë arsye vendimi për dënimin dhe shpenzimet e procedurës penale nuk është i drejtë.

a) Shkelje e theksuar e dispozitave të procedurës penale

3. Aktgjykimi i shkallës së parë është prekur me shkelje të theksuar të dispozitave të procedurës penale në kuptim të nenit 384 paragrafi 2 pika 1 të KPP (Kodi i Procedurës Penale të Kosovës), për shkak se gjykata e shkallës së parë në mënyrë të parregullt. dhe në dëm të të pandehurit ka zbatuar nenin 361 paragrafi 2 i KPP, dhe kjo ka ndikuar në vendimin për fajësinë. Gjykata e shkallës së parë nuk i ka vlerësuar si duhet të gjitha faktet e këtij rasti dhe arsyet për faktet vendimtare nuk janë plotësisht të qarta.

4. Përkatësisht, çështja themelore dhe fakti vendimtar për këtë lëndë penale është çështja e kontributit në ndodhjen e aksidentit të komunikacionit nga ana e shoferit të motoçikletës së akuzuar dhe këmbësorit tani të ndjerë. Gjykata e shkallës së parë pikërisht këtë çështje e ka zgjidhur në mënyrë të paqartë, gjë që ka ndikuar që aktgjykimi i kundërshtuar të jetë i paqartë dhe me të meta. Tri rrethana shumë të rëndësishme do të jepnin përgjigje në pyetjet se kush kontribuoi në ndodhjen e aksidentit rrugor dhe nëse është e vërtetë që lëshimet ishin të ndërsjella dhe nëse po në çfarë proporcioni, gjykata nuk arriti të përcaktojë në mënyrë të qartë, përkatësisht:

- shpejtësia e motoçikletës,
- distanca midis motoçikletës dhe këmbësorit në momentin kur motoçiklisti pa këmbësorin në rrugë;
- proporcioni i fajit të të dy pjesëmarrësve në një aksident trafiku.

5. Për rrethanë e parë, gjykata është mbështetur në raportin mjaft problematik të ekspertit rrugor, i cili ka konstatuar se motoçikleta në momentin kritik ka lëvizur me shpejtësi 55 kilometra në orë. Një rrethanë

tjetër e rëndësishme - distanca midis motoçikletës dhe këmbësorit në momentin kur këmbësori doli në rrugë është përcaktuar nga gjykata me një mendim po aq të paqartë, arbitrar dhe problematik të ekspertit, duke konstatuar se ishte 30 m. Dhe rrethanë e tretë, proporcioni i fajit të të dy pjesëmarrësve: 70% nga ana e drejtuesit të motoçikletës dhe 30% nga ana e këmbësorit, gjykata vendosi gjithashtu në bazë të deklaratës krejtësisht arbitrare të ekspertit në shqyrtimi gjyqësor, i cili në asnjë mënyrë nuk ka bazë në faktet e kësaj çështjeje.

6. Lidhur me shpejtësinë e pretenduar të motoçikletës prej 55 km/h, gjykata konstatoi se ky konstatim është *i logjikshëm, i justifikuar dhe i bazuar në standarde dhe formula të pranueshme në fushën e trafikut...* Ky konstatim është çdo gjë tjetër veçse logjik dhe i justifikuar. Gjegjësisht në raportin dhe mendimin me shkrimi ekspertit ka shkruar fjalë për fjalë, citati f. 4. konstatimet, pika 3.7.: *“është e pamundur të përcaktohet shpejtësia e lëvizjes së motoçikletës-mjetit në momentin e goditjes...”*. Por menjëherë pas kësaj, në bazë të analizës së rastit”, ekspertit ka konstatuar se shpejtësia e motoçikletës ka qenë saktësisht 55 km/h.

7. E njëjta gjë vlen edhe për distancën prej 30 metrash ndërmjet motoçikletës dhe këmbësorit në momentin kur këmbësori ka hyrë në rrugë. Në tekstin e gjetjeve dhe opinionit, ekspertit nuk ka dhënë asnjë informacion mbi bazën e të cilit mund të konstatojmë se si ka ardhur deri te ky informacion. Në shqyrtimin gjyqësor, i pyetur se mbi bazën e cilave të dhëna ka llogaritur se distanca ishte vërtet 30 metra, ekspertit thjesht tha, citoj: *“Këtë e kam përcaktuar në bazë të tabelave shkencore”*. Ai nuk shpjegoi se cilat ishin tabelat shkencore dhe si përcaktoi distancën midis dy përdoruesve të rrugës me ndihmën e tyre.

8. Gjithashtu, edhe pse nuk ka shkruar asnjë fjalë për këtë në tekstin e konstatimeve dhe mendimit, në seancën kryesore ekspertit i fushës së trafikut “pa i rënë qepallë” ka thënë se gabimet e drejtuesit të motoçikletës kanë kontribuar 70. % për ndodhjen e aksidentit, ndërsa gabimet e këmbësorëve zënë 30 %. Ekspertit i bëri të gjitha këto gjetje, pa dhënë as edhe një informacion të saktë që do të vërtetonte se ky vlerësim është i bazuar në fakte.

9. Prandaj, është evidente se të gjitha faktet vendimtare të këtij rasti janë vërtetuar nga gjykata e shkallës së parë në bazë të konstatimit dhe mendimit shumë të mangët, jo të plotë dhe të paqartë të ekspertëve, prandaj aktgjykimi i kundërshtuar është prekur nga kjo. shkelje esenciale e dispozitave të procedurës penale.

b) Gjendja faktike e vërtetuar gabimisht

10. Gjendja faktike është vërtetuar gabimisht në pjesën më të madhe të aktgjykimit. Tashmë është shpjeguar se konstatimet e gjykatës së shkallës së parë për shpejtësinë e lëvizjes së motoçikletës, distancën ndërmjet motoçikletës dhe këmbësorit dhe përqindjen e fajit të të dy pjesëmarrësve në aksident (70% - 30%) ishin dhënë krejtësisht arbitrarisht dhe gabimisht. Për asnjë nga pyetjet më të rëndësishme për shkaqet e aksidentit dhe lëshimet e pjesëmarrësve (shpejtësia e lëvizjes, largësia etj.), gjykata e shkallës së parë nuk dha të dhëna të sakta, madje as një shpjegim të pranueshëm.

11. Si është e mundur që dështimet e shumta të këmbësorëve në këtë situatë trafiku, të cilat edhe gjykata i konstatoi, pothuajse të injorohen:

- kalimi i rrugës jashtë vendkalimit të këmbësorëve,
- mungesë e plotë e vëmendjes përpara se të lëvizni për të kaluar rrugën,
- shmangia e humbjes së një motoçiklete në lëvizje,
- hyrja në rrugë menjëherë përpara një mjete në lëvizje i
- i pavendosur kalimi i rrugës në momentin kur tashmë ishte në rrugë (duke lëvizur përpara, prapa...).

12. Në këtë mënyrë, këmbësori tani i ndjerë ka shkelur një sërë rregulloresh të komunikacionit, përkatësisht: neni 146 paragrafi 3, neni 147 paragrafi 1 pika a), neni 147 paragrafi 1 pika c) të Ligjit për rrugë. Siguria në komunikacion. Nga ana tjetër, shoferi i akuzuar mund të akuzohet vetëm me nenin e famshëm 54 të ZOBDS-së, i cili parashikon hipotetisht se *shoferi duhet të drejtojë me shpejtësi të tillë që të ndalojë mjedin para çdo pengese...*

13. Po për faktin që dëmtimi i motoçikletës është i vogël (vetëm plastika e xhamit të përparmë është plasaritur). A tregon kjo një shpejtësi prej 55 km/h, apo një shpejtësi dukshëm më të ulët?

14. Prandaj, gjykata e shkallës së parë ka promovuar një raport të paqartë të ekspertizës së trafikut si të vërtetën e vetme se si ka ndodhur ky aksident trafiku.

c) Vendimi për penalitet

15. Dënimi me burg prej nëntë muajsh është shumë i rëndë. Para së gjithash, gjykata e ka keqinterpretuar plotësisht nenin 67, paragrafin 4 të PKSK-së, të cilit i është referuar. Sipas kësaj norme, dënimi prej të paktën një viti mund të ulet *në tre muaj burgim* dhe jo *në tre muaj burgim*, siç e konsideron gjykata e shkallës së parë.

16. e vetmja gjë e konstatuar drejt nga gjykata e shkallës së parë është fakti se nuk ekziston asnjë rrethanë rënduese nga ana e të pandehurit [REDAKTUAR]

- Më herët, dhe mosndëshkimi pas kësaj ngjarjeje,
 - Ngjarja ka ndodhur më shumë se 11 vite më parë,
 - Në momentin e kryerjes së krimit, i pandehuri ishte i mitur, vetëm 20 vjeç.
 - Ai nuk ishte nën ndikimin e alkoolit.
 - Ai kishte kaluar testin e shoferit të kategorisë "A",
 - Ai fillimisht ka ndihmuar këmbësorin e plagosur,
 - Ndërkohë ka krijuar familje, është baba i një fëmije të mitur.
 - Dhe këmbësori kontribuoi ndjeshëm në aksident,
 - Marrëdhëniet mes dy familjeve nuk u prishën kurrë,
 - Është një veprim i pakujdesshëm.
- Per keto arsye,

unë propozoj

Që Gjykata e Apelit - Divizioni në Mitrovicë ta pranojë këtë ankesë dhe aktgjykimin e Gjykatës Themelore të Mitrovicës - Divizioni i Përgjithshëm C. nr. 721/2017 datë 02.07.2020. ndryshohet në atë mënyrë që:

- që të pandehurit [REDAKTUAR] t'i shqiptohet dënim me kusht për veprën penale për të cilën akuzohet, dënimi i së cilës është i mundshëm në bazë të nenit 44 paragrafi 1 të Kodit Penal ose nenit 49 paragrafi 2 të Kodit Penal. , me një zbutje paraprake të dënimit, të cilën e ka bërë gjykata e shkallës së parë,
- të dënohet me gjashtë muaj burgim, i cili zëvendësohet me gjobë duke zbatuar nenin 44 paragrafi 1 i Kodit Penal, me pëlqimin e tij, ose
- të anulohet aktgjykimin e kontestuar dhe ta kthejë çështjen në gjykatën e shkallës së parë për rigjykim.

Në Mitrovicë,

08.09.2020. Avokati mbrojtës

Esq, Marko Markoviç

2.3. Shembull i një Ankese

C. nr. 123//2018

GJYKATA THEMELORE E MITROVICËS

Departamenti i Përgjithshëm

MITROVICË

PËR

GJYKATA E APELIT

Divizioni në Mitrovicën e Veriut

MITROVICË

Kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës C. nr. 123/2018 datë 16.12.2020. vit, si mbrojtës i të pandehurit **MM** nga Mitrovica, me kohë, në bazë të nenit 380 paragrafi 1 i Kodit të Procedurës Penale të Kosovës, parashtroj .

NJË APEL

Për shkak të: shkeljes së theksuar të dispozitave të procedurës penale,

shkeljet e kodit penal,

gjendjen faktike të vërtetuar gabimisht dhe

vendimet për dënimin dhe shpenzimet e procedurës

Arsyetimi

1. Me aktgjykimin e lartpërmendur të Gjykatës Themelore të Mitrovicës, e pandehura MM është shpallur fajtores për veprën penale keqpërdorimi apo braktisja e fëmijëve nga neni 250 paragrafi 1 i Kodit Penal të Republikës së Kosovës dhe është dënuar me tetë. muaj burg, i cili nuk do të pezullohet. të ekzekutohet nëse i pandehuri nuk kryen vepër tjetër penale gjatë periudhës së provës dyvjeçare.

2. Ky aktgjykim është nxjerrë në kundërshtim të konsiderueshëm me dispozitat e procedurës penale dhe shkelje të ligjit penal, si dhe është vërtetuar gabimisht gjendja faktike, për këtë arsye vendimi për dënimin dhe shpenzimet e procedurës penale nuk është i drejtë. .

b) Shkelje e theksuar e dispozitave të procedurës penale

3. Aktgjykimi i shkallës së parë është prekur me shkelje të theksuar të dispozitave të procedurës penale në kuptim të nenit 384 paragrafi 2 pika 1 të KPP (Kodi i Procedurës Penale të Kosovës), për shkak se gjykata e shkallës së parë në mënyrë të parregullt. dhe në dëm të të pandehurit ka zbatuar nenin 361 paragrafi 2 i KPP, dhe kjo ka ndikuar në vendimin për fajësinë. Gjykata e shkallës së parë nuk i ka deklaruar të gjitha faktet vendimtare të këtij rasti, disa nuk i ka vlerësuar në mënyrën e duhur dhe arsyet për faktet vendimtare të dhëna në aktgjykimin e kontestuar nuk janë plotësisht të qarta.

4. Përkatësisht, dy pyetjet themelore dhe faktet vendimtare për këtë çështje penale janë:

- cilat prova konkrete vërtetojnë konstatimin e gjykatës së shkallës së parë se i pandehuri i ka shkaktuar lëndim të lehtë fizik fëmijës i
- A bën pjesë i pandehuri si edukator i kopshtit në grupin e personave që mund të kryejnë veprën penale të keqpërdorimit ose braktisjes së fëmijëve nga neni 250 paragrafi 1 i Kodit Penal të Kosovës ?

5. Përgjigja në pyetjen e parë në aktgjykimin e shkallës së parë është paraqitur në mënyrë jo të plotë dhe të paqartë, ndërsa përgjigja e pyetjes së dytë, më e rëndësishme dhe fakti vendimtar për këtë çështje penale, nuk gjendet në aktgjykim. Kur bëhet fjalë për besimin e gjykatës se i pandehuri e ka goditur vajzën me shuplakë, gjykata mbështetet në dëshminë e prindërve të saj. Deklaratat e dëshmitarëve të tjerë -

punonjës të çerdhes janë shpërfillur, me shpjegimin se ata nuk kanë qenë dëshmitarë okularë të ngjarjes, por as prindërit e fëmijës.

c) Shkelje e Kodit Penal

6. Aktgjykimi i shkallës së parë ka bërë shkelje të ligjit penal në dëm të të pandehurit, në kuptim të nenit 385, pika 1.1. Kodi i Procedurës Penale të Kosovës , sepse vepra për të cilën ajo është shpallur fajtores nuk është vepër penale. Përkatësisht, me nenin 250 paragrafi 1 të Kodit Penal, këtë vepër mund ta kryejnë katër kategori personash:

- a. prindi i fëmijës,
- b. prindi adoptues i fëmijës
- c. kujdestari i fëmijës dhe
- d. persona të tjerë që kanë autoritetin prindëror.

7. Në rastin konkret, i pandehuri, si edukatore e kopshtit, nuk i përket asnjërës nga kategoritë e personave të shënuar në nenin 250, paragrafi 1 të Kodit Penal të Kosovës . Është më se e qartë se në këtë rast, ajo nuk është prind, prind birësues, kujdestar apo ndonjë person tjetër që do të kishte aftësi prindërore ndaj fëmijës të cilit pretendohet se e ka goditur me shuplakë. Në rastin konkret, ajo kujdesej për fëmijën në kuadër të detyrave të saj të punës në kopsht. Kjo në asnjë rast nuk mund të barazohet me kujdestarinë si institucion i së drejtës familjare, i cili bazohet në vendimin e organit kompetent të kujdestarisë. Prandaj, e pandehura nuk ka mundur ta kryejë këtë vepër penale për të cilën është shpallur fajtores dhe është dënuar.

d) Gjendja faktike e vërtetuar gabimisht

8. Siç u tha tashmë, gjendja faktike ishte vërtetuar gabimisht nga gjykata e shkallës së parë. Deklaratat e dëshmitarëve – punonjësve të kopshtit janë skualifikuar me arsyetimin se nuk kanë qenë dëshmitarë okularë të ngjarjes dhe se kanë dëshmuar për atë që ka ndodhur pas ngjarjes. Nga ana tjetër, janë pranuar deklaratat e prindërve të fëmijës, *“pasi janë pajtuar me njëri-tjetrin në elemente thelbësore ”*, ndonëse nuk kanë qenë dëshmitarë okularë të ngjarjes, si dhe kanë dëshmuar se çfarë ka ndodhur pas situatës së kontestuar. Nga ngjarja e kontestuar nuk shihet asgjë edhe nga pamjet e kamerave vëzhguese, të cilat përmenden disa herë në shpjegimin e aktgjykimit, pasi kamerat janë të vendosura në korridorin e kopshtit, ndërsa në dhomën e fëmijëve nuk ka kamera. gjithçka ndodhi. Dhe konstatimi dhe mendimi përndryshe kaotik i ekspertit mjekësor përmendet vetëm në sqarim, pa asnjë fjalë të vetme se çfarë ka përcaktuar eksperti.

9. Në vend që të paraqitet vlerësimi i secilës provë individualisht dhe në lidhje me provat tjera në aktgjykimin e shkallës së parë dhe të nxirren përfundimet e nevojshme në bazë të një vlerësimi të tillë, provat e tilla autorizohen vetëm (dëshmia e dëshmitarit), ndërsa provat tjera. është vetëm i shënuar, pa analiza dhe vlerësim (prova materiale dhe ekspertizë). Kjo nuk mjafton për t'u konsideruar se gjendja faktike është vërtetuar drejt dhe se fajësia e gjykatës është vërtetuar me prova.

10. Nga ana tjetër, konstatimi i gjykatës se i pandehuri dyshohet se *“ka shprehur zemërim ndaj fëmijës”* dhe se ky ka qenë motivi i kryerjes së krimit është krejtësisht i pasaktë dhe nuk mbështetet me asnjë provë. Së pari, nuk tregohet se në bazë të cilës gjykata ka përcaktuar se i pandehuri ka shfaqur këtë sjellje. Kur, ku dhe në çfarë mënyre e ka shprehur ajo ndaj fëmijës. Kjo nuk thuhej në shpjegimin e aktgjykimit. Të gjithë dëshmitarët e dëgjuan, katër prej tyre, të cilët punonin në të njëjtin institucion, njëzëri deklaruan se ajo kishte një qëndrim të mirë ndaj fëmijëve, prindërve të tyre, kolegëve në punë dhe ndaj detyrave të saj të punës. Po ashtu, të katër dëshmitarët thanë se asnjëherë nuk kishin vërejtur një sjellje të tillë tek i pandehuri, sidomos ndaj fëmijëve.

d) Vendimi për penalitet

11. Kur aktgjykimi preket nga shkelje e theksuar e dispozitave të procedurës penale, shkelje e ligjit penal dhe bazohet në gjendjen faktike të vërtetuar gabimisht, është e qartë se vendimi për dënimin dhe shpenzimet e procedurës penale. nuk është as e saktë.

Për keto arsye,

unë propozoj

Që Gjykata e Apelit - Divizioni në Mitrovicë ta pranojë këtë ankesë dhe aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Mitrovicë - Divizioni i Përgjithshëm C. nr. 123/2018 datë 16.12.2020. viti, në bazë të nenit 364, pika 1.1. Kodi i Procedurës Penale të Kosovës , ta ndryshojë në atë mënyrë që të akuzuarin MM ta lirojë nga akuzat.

Në Mitrovicë,

26.01.2021.

avokat mbrojtës

z. Milan Milanoviq

